Ушбу сонда:
2 МУАММО КЎНДАЛАНГ ҚЎЙИЛАДИ
3 ШИКОЯТ ТЕКШИРИЛДИ, АДОЛАТ ЎРНАТИЛДИ
4 ЎҒРИГА ДЎЗАХ АЗОБИ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ БАХТ

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 31 март, чоршанба № 37 (684)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

С.А.Алимбоевни Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг раиси этиб тайинлаш тўғрисида

Собит Аҳмадович Алимбоев Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 30 март

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

В.С.Бегановни Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг раиси лавозимидан озод қилиш тўғрисида

Виль Савельевич Беганов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг раиси лавозимидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 30 март

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Янги ташкил этилаётган хўжалик юритувчи субъектлар фаолияти устидан банк ва солиқ назоратини кучайтириш тўғрисида

Янги ташкил этилаётган хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини авж олдириш, ишлаб чиқариш ва хўжалик фаолияти учун реал шарт-шароитларга эга бўлган янги тадбиркорлик тузилмалари шакллантирилишини, шунингдек, белгиланган ҳисоб-китоб тартибига риоя этилишини таъминлаш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, 1999 йилнинг 1 апрелидан бошлаб юридик шахс ҳуқуқларига эга янги ташкил этилаётган савдо ва савдо-воситачилик корхоналарини Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашида, вилоятлар, шаҳарлар, туманларнинг ҳокимликларида рўйхатдан ўтказиш ва солиқ органларида ҳисобга қўйиш уларда ўзларининг устав фаолиятига мос келадиган савдо майдонлари, омборхоналари ҳамда асбоб-ускуналари; шу жумладан, чакана савдо корхоналари учун -- назорат-касса аппаратлари ёки уларни харид қилишга ёхуд ижарага олишга маблағлари мавжуд бўлган тақдирдагина амалга оширилади.

Мазкур тартибга риоя қилиниши учун шахсий жавобгарлик Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари, шунингдек, Давлат солиқ қўмитасининг раиси ва ҳудудий солиқ органларининг раҳбарлари зиммасига юклансин.

2. Агарда савдо ва савдо-воситачилик корхоналари уч ой мобайнида молия-хўжалик фаолиятига боғлиқ пул операцияларини банк ҳисобварақлари орқали амалга оширмаган ҳолларда тижорат банклари:

уларнинг банк ҳисобварақлари бўйича кейинги операцияларни ўтказишни тўхтатиб қўйсин /бюджетга ва бюджетдан ташқари жамғармаларга солиқларни ҳамда бошқа мажбурий тўловларни ўтказиш бундан мустасно/;

хўжалик юритувчи субъектнинг ҳисобварақлари бўйича операциялар тўхтатилган санадан бошлаб уч кун муддатда юридик шахс фаолиятини бундан буён давом эттириш мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслиги тўғрисида хулоса тайёрлаш учун у ҳисобга қўйилган жойдаги солиқ хизмати органига ахборот берсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва маҳаллий ҳокимият органлари давлат солиқ хизмати органларининг тақдимномасига биноан, молия-хўжалик фаолиятига боғлиқ пул операцияларини банк ҳисобварақлари орқали амалга оширмаётган юридик шахсларни белгиланган тартибда хўжалик юритувчи субъектлар реестридан чиқарсинлар.

4. Хўжалик юритувчи субъект ўзининг юридик манзилгоҳи ўзгаргани ҳақида рўйхатга олувчи органга ва солиқ хизмати органига 10 кун муддат ичида маълум қилмаган тақдирда хўжалик юритувчи субъектнинг мансабдор шахсларига солиқ органлари томонидан энг оз иш ҳақи миқдорининг 10 бараваридан 15 бараваригача маъмурий жарима солиниши белгилаб қўйилсин.

5. ''Бюджет билан ҳисоб-китоблар учун хўжалик юритувчи субъектларнинг масъулиятини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида'' Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 9 августдаги ПФ-1504-сон Фармонининг 8-банди савдо ва савдо-воситачилик корхоналари учун ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда икки ҳафта муддатда қонунчиликка ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида таклифлар киритсин.

6. Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда мазкур Фармонни бажариш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 29 март

Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда

ВАТАН САЖДАГОҲ КАБИ МУҚАДДАСДИР

Ёши улуғ одам ҳеч қачон хушомадга берилмайди. Бироқ халқ дилидаги гапни рўй-рост айтаман: бизнинг бахтимиз, суянган тоғимиз - муҳтарам Президентимиз ҳеч қайси раҳбар қилолмаган ишларни рўёбга чиқармоқдалар. Масалан, улуғ бобомиз Амир Темурни онгимизга «қонхўр», «жаллод» деб сингдириб келишди. Президентимизгина мардлик кўрсатиб, буюк соҳибқиронни юзага чиқарди, оқлади! Ёки, фақат бизнинг Ўзбекистондагина чегараларимизнинг дахлсизлигини ўзимиз таъминлаб, ўзимиз қўриқлаяпмиз.

Дилимда уммондек жўшиб турган гапларим кўп. Ҳаётимиз дастуруламали бўлиб хизмат қилаётган давлатимиз раҳбарининг «Маънавий юксалиш йўлида», «Баркамол авлод орзуси» номли асарларини тўлқинланиб ўқидим, кўпгина саволларимга жавоб топдим. Бир нарсага иқрор бўлдим, лоқайдлик касалига мубтало бўлганидек. Баъзан шивир-шивир қилиб камчиликларни айтамиз, кимларгадир ақл ўргатамиз. Бироқ кўпнинг ўртасида, керакли пайтда лом-мим демай оғзимизга талқон солиб ўтирамиз. 16-феврал воқеалари ҳар томонлама катта сабоқ бўлди, ақлимиз кирди. Муҳими бугун биз онгсиз оломон эмасмиз. Иродамиз мустаҳкам, танлаган йўлимизга содиқмиз. Ўша оғир дамларда кимнинг ким эканлиги яна бир бор катта синовдан ўтди. Феврал воқеалари элимиз, юртимизнинг мустақилликни, тинчлик-хотиржамликни нечоғлик яхши кўришини, лозим бўлиб қолса бунинг учун жонини ҳам аямаслигини, Президентимиз билан якдил эканлигини яққол кўрсатди.

Ҳозирги мураккаб, нотинч замонда бағоят хушёр бўлишимиз лозим. Ён-атрофга бир қарайлик, афғон фожеаси, Тожикистон мусибатлари бизга сабоқ бўлиши лозим. Ислом дини муқаддас дин. Аммо уни қурол қилиб олганлар қўлида ўйинчоқ бўлиб қолмайлик. Инсон учун киндик қони тўкилган тупроқни озод ва обод кўришдан ортиқ бахт йўқ. Шу боис азиз Ватанимизни, мустақиллигимизни, меҳрибон Президентимизни кўз қорачиғидек асраймиз.

А.РАҲМАТХЎЖАЕВ,
Янгийўл тумани таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси қўмитасининг раиси.

ЖИСМИ ЖОНИМИЗГА СИНГГАН

Ислом дини ота-боболаримизнинг ажойиб қадриятларини сақлаб қолиш, уларни авлоддан-авлодга етказишда беқиёс хизмат қилиб келмоқда. Қолаверса, у Ўзбекистон фахри, ғурури бўлмиш алломаларимиз ҳаёти ва фаолияти билан чамбарчас боғланиб кетган. Бу ҳақда муҳтарам юртбошимиз бизга бот-бот уқтириб келмоқдалар.

Муқаддас ислом дини жисму жонимизга шу қадар сингиб кетганки, усиз ўзимизни, ҳаётимизни тасаввур этолмаймиз. Бу муқаддас йўлда собитмиз. Эслайлик, собиқ шўро даврида халқимизни динидан, тилидан, маданиятидан мосво қилишганди. Шундай кунлар ҳам бўлдики, дуога қўл очишга инсонлар чўчиб қолишди. Яқин бир танишим отасининг жанозасида қатнашганлиги учун мансабидан айрилди, узоқ вақт азият чекди. Бироқ муқаддас динимизга бўлган эътиқодни қалбимиздан юлиб олишолмади. Яратганнинг ўзи ярлақаган гўзал юртимизда миллионлаб улуғ ниятли мусулмонлар бор. Улар 16 феврал куни портлатишларни содир этиб, гуноҳларга ботган ёвузларга лаънатлар айтишмоқда. Бугунги кунда маънавий ҳаётимизни пиру комиллар номлари билан боғлаётганлигимизни, отабоболаримиз анъаналарига содиқлигимизни жумлаи жаҳон кўриб, билиб турибди. Эътиқоди мустаҳкам, ўз Ватанини, Президентини жон дилидан севадиган, улар учун жонини фидо қилишга тайёр бўлган инсонларни асло енгиб бўлмайди.

Давлатимиз раҳбарининг «Туркистон-Пресс» ахборот агентлиги мухбирининг саволларига жавобларини ўқиб бу борадаги фикрларим янада тиниқлашди, хушёр тортдим.

Саида АЛИҚУЛОВА,
ёшлар мураббийси.

БУХОРОЧА КУРАШ: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси соврини соҳиблари

БЕЛЛАШУВЛАР УМИД УЙҒОТДИ

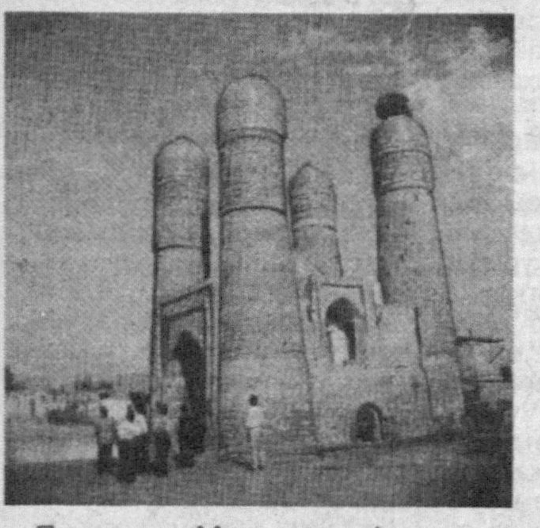

Паҳлавон Маҳмуд нафақат мутафаккир шоир, балки машҳур полвон ҳам эди. Унинг куч-қудрати, мардлиги «Пурёнвалий», яъни паҳлавонларнинг пири деган номга муносиб топилган.

Ривоят қилишларича, Ҳинд подшоси ўтказган катта кураш мусобақасида қатнашган полвон барча рақибларини мағлуб этган. Унинг мардона олишувига тан берган подшоҳ Паҳлавон Маҳмудга «тила тилагингни» деган. Шунда у бир ҳўкиз терисига сиғадиган ҳамюртларини ўзи билан олиб кетиш истагини билдирган. Унинг ниятини яхши англамаган подшоҳ бу шартга розилик берган. Шунда Паҳлавон Маҳмуд бир ҳўкиз терисини олиб, ундан қайиш ясаган ва уларни бирбирига боғлаб узун арқон эшган. Арқонни айлантириб ўраганда, жамики асирлар унинг ичига жо бўлиб, шу тариқа тутқунликдан қутулганлар.

Биз бежизга ўтмишга мурожаат қилмадик. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси соврини учун қадимий ва навқирон Бухоро шаҳрининг «Семурғ» спорт мажмуасида курашнинг бухороча усули бўйича ўтказилган мусобақа чоғи бамисоли олишувлар бораётган гиламлар узра Паҳлавон Маҳмуд руҳи кезиб юргандек бўлди. Ҳар бир беллашув ўзига хос жиҳатлари билан мухлисларни ҳаяжонга солди. Кимнинг қўли баланд келишидан қатъий назар ҳалоллик ва рақибга эҳтиром курашчиларни тарк этмаганлиги, томошабинларга хуш ёқди. Бир сўз билан айтганда, мусобақа барчада яхши таассурот қолдирди.

— Мен ўзим русман, - дейди самарқандлик Михаил Соколов. - Муқаддам курашнинг кўпгина турлари билан шуғулланганман. Лекин йиллар ўтиб миллий курашга бўлган иштиёқим ортиб борди. Мана бугун финалда бухоролик истеъдодли спортчи Овул Остонов билан беллашдим. Очиғи, ғолиб бўлганимдан ғоят бахтиёрман. Биламанки, эндиликда мен учун халқаро турнирларга йўл очилди.

Дарвоқе, ўзининг сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётдаги ютуқлари билан дунё ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллаб турган давлатимиз нуфузи айни вақтда спорт соҳасида эришилаётган ғалабалар туфайли ҳам юксалиб бормоқда. Бир гуруҳ ватандошларимиз томонидан ер юзидаги энг баланд чўққининг забт этилиши ва у ерда мамлакатимиз байроғининг ҳилпираб турганлиги қаторида яқинда миллий кураш бўйича жаҳон ассоциациясининг ташкил этилиши шубҳасиз, Ўзбекистон спортининг келажаги порлоқ эканлигидан далолатдир. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай она Ватанимиз бўйлаб қатор кураш мусобақалари, турнирлари бирин-кетин бўлиб ўтаётганлиги ҳам фикримизни тасдиқлайди:

— Сурхондарё - полвонлар юрти, - дейди яна бир ғолиб Олим полвон Худойқулов. - Лекин Бухоро шаҳридаги беллашувлар миллий кураш барча вилоятларда ҳам жуда катта суръатлар билан юксалиб бораётганлигини кўрсатди. Ўйлайманки, келгуси баҳсларда ғолиб чиқиш яна ҳам қийин кечади. Бундан фақат қувониш керак.

Кези келганда таъкидлаш жоизки, мусобақаларнинг зўр уюшқоқлик билан ўтказилишида касаба уюшмалари вилоят кенгаши фаоллари ва кўнгилли спорт жамиятлари вакилларининг жонбозликлари айниқса асқотди... Энг муҳими, турнир спортнинг бу турига бўлган ҳавас ва қизиқиш тобора ортиб бораётганлигини тасдиқлади. Ҳеч шубҳа йўққи, полвонларимиз май ойида ўтказиладиган жаҳон чемпионатида ҳам совринли ўринларни эгаллаб, миллий курашимизнинг янада равнақ топишида ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси соврини учун Бухорода ўтказилган беллашувлар шундай умид билдиришга асос яратди.

Усмон НАВРЎЗ,
Ҳасан АБДУЖАЛИЛОВ,
«Ишонч» мухбирлари.

* * *

Газета саҳифаланаётганда

Республика «Кураш» миллий федерациясининг Бухоро вилоят ҳудудий федерациясини тузишга бағишланган таъсис анжумани бўлди. Унда «Кураш» миллий федерациясининг вилоят бўлими тузилди, унинг раиси ва ўринбосарлари сайланди.

САНАТОРИЙГА ЙЎЛЛАНМА

Тошкент вилояти ғаллакорлари ўтган йилни юқори натижалар билан якунладилар. Бу ютуқда комбайнчиларнинг ҳам ўринлари бор.

Куни кеча улардан бир гуруҳини юқори кўрсаткичлари билан Тошкент вилояти касаба уюшмалари кенгаши ҳам табриклади. Фидокорларнинг ҳар бирига соғлиқларини мустаҳкамлаш учун Бўстонлиқ туманидаги Хумсон санаторийсига йўлланма берилди.

Илғор комбайнчилардан Бўка туманидан Абдурашид Муллабоев, Оҳангарондан Абдусаттор Юнусалиев, Юқори-Чирчиқ туманидан Ўрол Гатинлар бундай эътибор учун миннатдорчилик билдирдилар. Улар мавсумда «Кейс» бункерларидан вилоят хирмонига 2000-2500 тонна дон тўкишиб юқори кўрсаткичларга эришгандилар.

Ҳ.ҚОДИРОВ,
«Ишонч» мухбири.

Бизга жавоб берадилар

ФЕРМЕРГА ЕР БЕРИЛДИ

Мулк эгасини топсин! Бу бозор иқтисодиётининг ўзига хос шиори. Зеро, ҳар ким эзгуликка интилади, астойдил ишлайди ва шунга яраша самарага эришади. Бундан эл ҳам, мамлакат ҳам манфаатдор. Афсуски, ҳали ҳануз кимларнингдир бойиб кетишидан чўчиётган раҳбару мутасаддилар ҳам йўқ эмас. Энг ёмони, улар ноқонуний ҳатти-ҳаракатлари билан тараққиётга тўғаноқ бўлаётганликларини англамайдилар ҳам.

Газетамизнинг 27 январ сонида «Ўртада сарсон фермер» сарлавҳали танқидий мақолада ана шу муаммо кўтарилган, хусусан унда Сайхунобод тумани «Пахтаобод» ширкат хўжалиги ҳудудидаги «Аҳмат» деҳқон фермер хўжалиги раҳбари Холбўта Норбоевнинг қўшимча ер сўраб туман ҳокимлигига мурожаат қилганлиги, лекин унинг аризаси ижобий ҳал қилинмаётганлиги ҳужжатлар асосида таҳлил қилинган эди. Куни кеча Сирдарё вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари А.Примқулов имзоси билан жавоб хати олинди.

— Мақола мутахассислар томонидан ўрганилганда , - дейилади жавоб хатида, - ҳақиқатан ҳам мақолада келтирилган далиллар ўз тасдиғини топди. Х.Норбоев бошлиқ «Аҳмат» деҳқон-фермер хўжалиги 1995 йилдан буён 3 гектар ерда фаолият кўрсатиб келаётганлиги, қўшимча ер ажратиш бўйича 1997 йил 10 декабрда туман ҳокимлигига мурожаат қилганлиги, аммо 1998 йил давомида туман ҳокимлиги томонидан ер ажратилмаганлиги аниқланди.

Сайхунобод тумани ҳокимининг 1999 йил 4 мартдаги 118-сонли қарори билан «Аҳмат» деҳқон-фермер хўжалигига «Пахтакор» ширкат хўжалигининг 107, 152 контурларидан қўшимча 85 гектар ер майдони ажратиб берилди.

Деҳқон-фермер хўжаликларига ер ажратишда Ўзбекистон Республикаси Фермер хўжаликлари ташкил этиш тўғрисидаги қонунига қатъий риоя қилиш ва доимий назорат ўрнатиш бўйича вилоят ҳокимлиги барча чораларни кўради.

КОРХОНА МАДАДИ

«Гурлан» ҳиссадорлик жамияти Хоразм вилоятининг истиқболли корхоналаридан бири. Чет эл сармоясига қурилган бу корхонада бугунги кунда 1100 дан зиёд ишчи-хизматчи меҳнат қилмоқда. Касаба уюшма қўмитаси маъмурият билан ҳамкорликда меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш бўйича қатор тадбирлари амалга оширмоқда. Масалан, ишчилар бепул автобус хизматидан фойдаланяптилар. Меҳнатни муҳофаза қилиш тадбирларига 3 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди. Ишчилардан 44 нафари турли сиҳатгоҳларда бепул дам олиб ва даволаниб қайтдилар. Ишчиларнинг тўй-маракаларида жамоа қараб турмайди. Ишчиларга 10 минг сўмгача ёрдам пули беріляпти.

Шихназар АҲМЕДОВ.

Бугун қамчиқ довонида

МОДДИЙ ЁРДАМ: ОЙЛИКНИНГ ЎН БАРОБАРИ МИҚДОРИДА

Фарғона водийсини Қамчиқ довони орқали пойтахт билан боғловчи йўл қурилиши бугун каттаю - кичикнинг эътиборида турибди.

Қурилишнинг яна бир муҳим жиҳати шундаки, у келгусида Тошкент-Қашқар-Ўш халқаро автомобил йўлининг асосий қисмини ташкил этади.

Қўшни Тожикистон Республикасидаги нотинчликлар, айниқса «Андижон - Тошкент» поезди қатнови маромининг бузилиши, довон йўлининг аҳамиятини янада ошириб юборди.

Бугун довонда қурилиш ҳажмининг катта қисми андижонлик йўлсозлар зиммасига тўғри келаяпти. Улар кечани-кеча, кундузни-кундуз демай меҳнат қилишмоқда. Трест касаба уюшма қўмитаси меҳнаткашлар манфаатларини ҳимоя қилиш борасида маъмурият билан ҳамкорликда ибратли ишларни амалга оширмоқда. Денгиз сатҳидан тахминан 2000-2600 метр баландликда, ўта мурраккаб меҳнат шароитида, қолаверса ўз оилаларидан йироқда бўлган ишчиларнинг хавфсиз, беталофат ишлашларини таъминлаш қўмита фаолиятининг асосини ташкил этмоқда.

Касаба уюшма қўмитаси билан иш берувчи ўртасида ўтган йил учун тузилган жамоа шартномасида трест бўйича меҳнатни муҳофаза қилишга 7 миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилганди, ҳақиқатда бу миқдор 11 млн. сўмни ташкил этди. Ишчилар шартномада белгиланган муддатларда махсус коржомалар, сут маҳсулотлари ва кунига 4 маҳал бепул иссиқ овқат билан таъминланиб турдилар. Оғир ва зарарли меҳнат шароитида ишловчилар учун йил давомида 12 кунгача қўшимча меҳнат таътили бериш йўлга қўйилди,

Иқтидорли ёшларни қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги фармонга асосан ишчи-хизматчиларининг фарзандларини олий ҳамда ўрта махсус ўқув юртларида ўқитиш учун 450.000 сўм маблағ сарфланди.

Булардан ташқари ишчи-хизматчилар турмуш қурганларида, шунингдек, яқин кишиларидан бири вафот этган тақдирда энг кам ойлик иш ҳаққининг 10 баробари миқдорида моддий ёрдам бериб борилаяпти.

Довонда ишчиларнинг оғир меҳнатдан сўнг мазмунли дам олишлари учун барча шароитлар яратилган. Шинам дам олиш хоналари, спорт ва маданий ҳордиқ учун зарур анжомлар етарли.

Трест бошқаруви қатор хайрия мақсадларига ҳам маблағ ажратмоқда. Вилоят клиник шифохонасида ходимларни даволашга трест хисобидан 301 минг сўм, вилоят хайрия жамғармасига 50 минг сўм сарфлангани бунинг мисолидир.

Айни кунларда трест касаба уюшма қўмитаси маъмурият билан 1999 йил учун меҳнат шартномасини имзолаш тараддудини кўрмоқда.

У ўзида инсон манфаатларини янада кенгроқ қамраб олишига шубҳа йўқ.

Шукрулло НЕЪМАТОВ,
«Ишонч» мухбири.

Жорий йилда Жиззах шаҳридаги «А.Соатов» номли очиқ турдаги акционерлик жамиятига қарашли пайпоқ тўқув фабрикасида сезиларли ўзгаришлар бўлмоқда. Мазкур фабрика шу йилнинг ўзида 181 млн. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришни режалаштирган.

Бу ерда 360 ишчи хизмат қилади. Улар учун барча шароитлар яратилган.

Суратда: мураббий Раҳима Каримова, 1-цех бошлиғи Офтобой Нишонова, тикувчилар Санобар Содиқова ва Манзура Раҳмонова.

Б.ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ ХОНАСИ

Тошкент вилояти металлургия ва машинасозлик тармоқлари саноати, агросаноат мажмуи, маданият ходимлари касаба уюшмалари қўмиталари Чирчиқдаги десант бригадасини ўз оталиқларига олишган. Касаба уюшма ходимлари тез-тез ватанпарварлар ҳузурида бўлиб концертлар уюштирадилар, суҳбатлар ўтказадилар, турли тадбирлар ташкил этадилар.

Кечагина ана шу уч касаба уюшма вилоят қўмиталари ҳарбий хизматчиларни Қурбон ҳайити муносабати билан қутлаб бордилар. Маданият ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси томонидан тайёрланган концерт авжига чиқди, куй қўшиққа, қўшиқ рақсга уланиб кетди.

Металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари касаба уюшма вилоят қўмитасининг раиси Б. Аҳмедов ва агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси вилоят қўмитасининг раиси К.Шодиметов ҳарбий қисм маънавият ва маърифат хонаси учун учта магнитафон совға қилдилар.

Э.МЕМИШЕВА

Касаба уюшмалари ҳамкорлиги: Ўзбекистон-Туркия

Кейинги йилларда Ўзбекистон металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари касаба уюшмасида республикада қўшимча иш жойларини яратиш, қўшма корхоналарни ташкил этиш, чет эл инвестицияларини олиб кириш юзасидан анчайин уринишлар қилинмоқда. Бу гал мазкур тармоқ ходимларидан бир гуруҳи Туркияга ўқувга жўнатилар экан, ана шу мақсад ҳам қўйилди. Ўзбекистоннинг Туркиядаги элчихонаси билан ҳам бу борада мулоқотлар қилинган эди.

Ўқиш бошланганидан сўнг гуруҳ раҳбари, Ўзбекистон металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси ташкилий бўлимининг мудири Аъло Оловуддинова Ўзбекистоннинг Туркиядаги элчихонаси билан боғланди.

Қўнғироқдан кейин элчимизнинг иқтисодий ишлар бўйича маслаҳатчиси Маҳмуд Қосимов ўқув марказимизга келди. Касаба уюшма ходимлари билан суҳбатлашди. Бизнинг манфаатларимизга мос келадиган жойга - ОСТИМга олиб борди.

ОСТИМ - бу ўрта ва кичик бизнес бирлашмаси, деган маънони англатар экан.

IV. ДАВЛАТДАН БИР ЛИРА ҲАМ ОЛМАЙ

Саноат ҳудуди статуси берилган. Хуллас давлат томонидан 300 гектар ер ажратилган. Ҳозирга келиб бу ерда 2500 дан кўпроқ фирмалар бирлашган. Ҳар бири хусусий ва мустақил. Ижодкорлик учун барча шароитлар яратилган. Хуллас ҳунармандлар, илмий ходимлар, бизнесменлар ишлаб чиқариш бўйича ўз фирмаларини ярата берганлар. Шундай қилиб бу ерда эллик мингдан зиёдроқ иш жойи яратилган. Ҳозир ОСТИМнинг ўз стадиони, турар- жойлари, маданий-маиший муассасалари бор. Яна бир бор таъкидлаш керакки, улар учун давлатдан бирор лира (Туркияда пул бирлиги) олинмаган. Ҳозир кичик ва ўрта бизнес маркази ўз ҳунар-техника билим юртига эга. Технологик марказ эса катта довруғ қозонган. ОСТИМ қўшимча иш жойлари яратиш бўйича катта тажриба тўплаган. ОСТИМ компанияси бош директори доктор Седат Челекдогам, компания бош директорининг ўринбосари Халил Токэн, ОСТИМ консалтинг мутахассиси Ситки ва бошқа ажойиб ижодкор-саноатчилар билан учрашдик. Улар тажрибалари билан ўртоқлашишди. Турк қардошларимиз бизнинг ташриф буюрганимиздан ниҳоятда мамнун бўлганликларини, Ўзбекистон билан алоқа қилиш мақсадида лойиҳа тузаётганликлари, инвестиция олиб кириш ниятларини, шу муносабат билан республикамиз қонунчилигини ўрганаётганликларини билдирдилар.

Биринчи қадам ранжида қилган жойимиз «Макесан» хусусий фирмаси бўлди. Фирма эгаси етмиш ёшлардаги Сали Мажид Ўзбекистон сўзини эшитиб қувониб кетди, бизда жуда катта мармар конлари борлигини билишини айтди.

Мазкур фирма мармарни кесиш асбоб-ускуналарини ишлаб чиқариш, янги ва замонавий хилларини яратиш билан шуғулланар экан.

Сали Мажид фарзандлари билан таништирди. Бир ўғли муҳандис, иккинчиси менежмент экан. Бахтли инсон 500 квадрат-метрга жойлашган ишлаб чиқариши, конструкторлик бўлими, синов участкаси билан таништирди ва Ўзбекистон билан ўзаро ҳамкорликка тайёр эканлигини айтди.

«Термоялитин» фирмаси бизда катта таассурот қолдирди. Бу ерда полиэтилен хом ашёсидан олти миллиметрдан 89 миллиметргача бўлган қувурлар учун қоплама ишлаб чиқарилар экан. Маҳсулот ҳам худди қувурга ўхшаш эти 2-3 сантиметр келади. Юмшоқ ва енгил. Унинг вазифаси қувурдаги иссиқликни сақлаш ва эрозиядан ҳимоялаш. Техник маълумотларга кўра қоплама 60-70 йилда ҳам чиримайди, ёнмайди. Шунчалик енгилки, сувда чўкмайди.

Ҳамроҳларимиз ҳисоблаб чиқишди. Агар шундай арзон ва қулай, енгил қопламалар бизда ҳам ишлаб чиқарилса, ҳар йили неча минг тонналаб келтириладиган қувурларга ҳожат қолмас экан.

Биз жараён билан танишаётганимизда хусусий фирманинг бошлиғи ўттиз-ўттиз беш ёшлардаги Ферҳед Чокактош келиб қолди. Ҳаммамиз билан кўришиб чиққач ишлаб чиқариш жараёни билан таништира бошлади.

Фирма ҳаммаси бўлиб 400 квадрат-метр жойни эгаллаган. Унда бор-йўғи олти ишчи ишлайди. Ҳамроҳларимиз Шовкат Ҳасанов, Халил Хотамовлар бундай цехни улар ишлаётган «Андижонмаш» ва «Тожметалл» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятида бунёд этиш айни муддаолигини айтдилар. Ферҳед Чокактош бундай ҳамкорликка тайёрлигини айтиб фикр-мулоҳазаларини билдирди:

- Бу ишлаб чиқариш ускунасини ўз қўлимиз билан яратганмиз, - деб давом этди у, - уни корхонангизда шерикчилик асосида қуришимиз мумкин. Хоҳласангиз, кадрларингизни ўргатиб берамиз, ускунани сотиб олинг. Мазкур хил қурилмаларга жаҳонда эҳтиёж катта. Чунки у қурилажак қўшимча металлургия корхоналарига ҳожат қолдирмайди. Унинг устига бу ишлаб чиқариш содда ва саноқли кунларда ишга тушади. Маҳсулоти эса арзон. Бу хилдаги қурилмалар бошқа мамлакатларда ҳам бор. Масалан, бундай бир қурилма Европада 500-600 доллар атрофида сотилмоқда. Биз 250 доллардан сотишга тайёрмиз.

Мазкур фирмада ишлаб чиқарилаётган қопламалар ўнга яқин мамлакатга экспорт қилинмоқда.

Бир неча кичик ишлаб чиқаришларда бўлиб, энди қайтишга қарор қилиб тургандик йўлбошловчимиз доктор Седат «Алмет» фирмаси бошлиғи бир неча бор қўнғироқ қилгани, ўзбекистонликларни орзиқиб кутаётганини айтди. Фирма эгаси Мустафо Кайа бизни кўриб қувониб кетди.

«Алмет»да мураккаб техникали асбоб-ускуналарнинг энг тез айланадиган ва чидамли деталлари тайёрланаркан. Ҳатто оламга машҳур «Боинг» самолёти моторида қўлланиладиган айрим деталлар ҳам яратилар экан. Фирма ҳарбий-мудофаа, транспорт самолётлари, вертолётлар, мотор заводлари учун мураккаб деталларни тайёрлаб беришга мослашган.

- Биз, - дейди Мустафо Кайа, - замонавий технологияларни, фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларини кузатиб борамиз, маҳсулотларимизнинг жаҳон андозаларига жавоб бериши устида тинмай изланамиз.

«Алмет» бошлиғи бизга мухтасаргина илмий лабораториясини кўрсатди, иш услубини тушунтирди.

Сўзининг охирида у фирмаси билан худди шундай кичик ишлаб чиқариш бўлинмасини Ўзбекистонда қуриб, фойдаланишга топширишгача ҳамма жараёнларни қилиб беришга тайёр эканлигини билдирди.

Учрашувлардан қайтгач яна ОСТИМ бўлинмасида давра суҳбатига йиғилдик. Истиқболда ҳамкорлик бўйича шартномалар тузиш юзасидан келишувлар бўлди. ОСТИМ вакиллари олиб борилган мулоқотлар доирасида яқин вақтда ўз дастурларини жўнатажакларини билдирдилар. Ўзбекистонликлар ҳам тез кунда аниқ таклифларини юборажакларини айтишди. Амалий ишлар доирасида тез кунларда юз кўришгунча хайр деб қолдилар.

Орадан ҳеч қанча вақт ўтгани йўқ. Хушхабар бизни мамнун этди. Андижон механика заводи ОСТИМ билан истиқболдаги иш режалари бўйича лойиҳалар алмашибдилар.

Энди икки оғиз ОСТИМда касаба уюшмаси ҳақида. Унда бир неча хил касаба уюшма ташкилоти бор. Аввалги мақолаларимизда айтиб ўтгандик, бир корхонада бир неча тармоқ касаба уюшмаси бўлиши мумкин. Мазкур корхонада «Туркметалл» касаба уюшмаси аъзолари кўпчиликни ташкил этади. Жамоа шартномаларида ижтимоий ҳимоянинг ҳамма томонлари ҳисобга олинади. «Бир йўла мукофотлаш ва ижтимоий ёрдам» бўлимида байрам кунлари ишлаганлиги, таътилга чиқувчилар учун қўшимча ҳақлар, фарзанд туғилганда, турмуш қураётганда моддий ёрдамлар хиллари акс этган. «Меҳнат муҳофазаси ва меҳнат хавфсизлиги» бўлимида махсус иш кийимлари, шахсий гигиена воситалари, енгил ишга ўтказиш, касаллик юзасидан таътилга ҳақ тўлаш кабилар моддама-модда кўрсатилган.

Таъкид бўлса ҳам айтиш керакки, жамоа шартномаси тузилдими, у тўла бажарилади. Мана бу ҳақиқий илғор тажриба.

Будир ПЎЛАТОВ,
Тошкент-Анқара.

Газетхон илтимосига кўра

СОЛИҚ ТИЗИМИ: ЯЛПИ ДАРОМАД ВА ТЎЛОВ

Сўнгги вақтларда солиқ тизимидаги ўзгаришлардан бири фуқароларнинг ялпи даромадлари тўғрисида декларация топшириш тадбирлари бўлди. Фуқаронинг солиққа тортиладиган даромади турига қайси маблағлар киради? Корхона-ташкилотларнинг ходимлари учун ажратган ижтимоий ҳимоя пуллари ҳам солиққа тортиладими?

Н.Маҳмудов,
меҳнат фахрийси,
Тошкент шаҳри.

1 апрелда республикамиз фуқароларининг йиллик ялпи даромадлари ҳақида декларация топширишлари муддати тугайди. Июнгача эса ялпи даромад ёки прогрессив шкала бўйича тўланадиган маблағлар бюджетга қайтарилиши лозим. Дарвоқе, солиқ идораси ходими томонидан ҳисоблаб берилган қиймат қисмларга бўлиниб тўланиши ҳам мумкин, муҳими- бу маблағ ўз вақтида тўланишидир. Баъзида солиқ тўловчиларни ўйлантириб қўядиган қатор саволлар туғилиб қолади: солиққа тортиладиган база деб нимани ҳисоблаш мумкин, нимани йўқ? Масалан, касалхоналарда озиқ-овқат пуллик тартибга ўтгач, ижтимоий ҳимояни кучайтирган кўпгина корхоналар бу маблағни касалхона ҳисобига ўтказиб, ходимлари соғлиғини тиклашга астойдил ҳаракат қилаётир. Айнан шу маблағлар ходимнинг солиққа тортилган даромади турига кирадими? Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексига асосан ташкилот, муассаса ва корхоналарнинг ходимлари, уларнинг фарзандлари дам олиш оромгоҳларида соғлиғини тиклаш, санаторий-профилакторийлар, амбулатория ва стационарларда тиббий хизматдан фойдалангани учун бу маблағлар даромаддан солиққа тортилмайди. Шунингдек, корхонанинг касалхонада даволанган ходимига овқати учун тўланган қиймат ҳам солиққа дахлсиз ҳисобланади.

Билъакс, спорт секциялари, бассейн ёки соғломлаштириш гуруҳлари учун тўланган маблағлар ялпи даромад сифатида жисмоний шахс гарданига тушади. Яъни, корхонаси ҳисобидан шахсий манфаатлари йўлида фойдаланган ҳар қандай жисмоний шахс бу маблағни солиқ тарзида давлатга қайтаришга мажбур.

Ялпи даромадга, шунингдек, корхона-ташкилотлар томонидан жисмоний шахс учун ўтказилган моддий ва ижтимоий ёрдамлар ҳам киради. Хусусан, коммунал-маиший хизмат, турли хил абонементлар, газеталар учун обуна қилиш, китоблар олиб бериш, ишга олиб келиш ва олиб кетиш харажатлари ва бошқалар Солиқ кодексининг 58-моддасига биноан, қонунда кўзда тутилган меъёр доирасидаги компенсация тўловлари солиққа тортиладиган ялпи даромадга кирмайди.

Хизмати тақозоси билан иш фаолияти сафарда ўтадиган ёки йўлга кўп чиқадиган ходимларнинг қўшимча компенсация тўловлари ҳам солиққа тортилмайди.

Умумий йиллик ялпи даромадга, шунингдек, қуйидаги тўловлар киради:

— корхона-ташкилотларнинг ўз ходими учун туристик йўлланмалар харид қилгани, экскурсия, маданий-оқартув тадбирлар, ошхоналарда овқатланиш учун харид қилинган чипталар:

— пенсияга чиқувчиларга бир марталик тўлов қийматлари, уй-жой-қурилиш ширкатларига ўтказилган дастлабки маблағлар:

— мактабгача ёшдаги болалар муассасасига, ўқув юртларида ўқиши учун ўтказилган маблағлар:

— давлатимиз пенсия қонунчилигида қайд этилган тартибдан ўзгача тарзда корхона-ташкилотларнинг ўз ҳисобидан тўланаётган пенсия қийматлари ҳам жисмоний шахснинг солиққа тортиладиган ялпи даромадига киришини унутманг.

В.ДРУБАЧ.

ЖАМОА ШАРТНОМАСИ ИМЗОЛАНДИ

Қарши ёғ экстрация ҳиссадорлик жамиятида корхона касаба уюшмасининг маъмурият билан 1999-2000 йилларга мўлжалланган жамоа шартномасини қабул қилишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Мажлисда жамият касаба уюшмаси қўмитаси раисининг ўринбосари Ибодулла Ғаппоровнинг 1998 йилги жамоа шартномасининг бажарилиши ҳақидаги ҳисоботи эшитилди. Қизғин баҳс-мунозаралардан сўнг жамоа шартномаси қабул қилинди.

Шунингдек, бундай йиғилишлар Қарши шаҳридаги «Дунё-М» ҳиссадорлик жамияти, Нон ишлаб чиқариш очиқ ҳиссадорлик жамиятида, Қарши паррандачилик фабрикаларида ҳам бўлиб ўтди.

Шартномаларни имзолашда мажлис иштирокчилари ҳар иккала томон манфаатларига мос тушувчи жиҳатларни эътиборга олдилар.

Ижтимоий ҳимоя

БЕПУЛ ХИЗМАТ

Аҳолини ижтимоий ҳимоялаш мамлакатимизнинг изчил амалга оширилаётган сиёсатларидан бирига айланиб қолди. Қарияларни кучли ижтимоий ҳимоялаш учун етарли даражада ҳуқуқий асослар яратилди. Уруш қатнашчилари ва ногиронларга малакали тиббий хизмат кўрсатиш мақсадида «Нуроний-Малҳам» деб номланган, тиббий-ташхис маркази ташкил этилиши ҳам нур устига аъло нур бўлди. Бу шифобахш марказ республика «Нуроний» жамғармаси ҳузурида фаолият кўрсатмоқда.

— Марказнинг иш бошлаганига кўп бўлгани йўқ, - дейди «Нуроний-Малҳам»нинг раҳбари А.Рашидов. — Бу орада марказимизнинг моддий-техник негизи янада мустаҳкамланди. Эндиликда биз компьютерли лазер-электр тиббий жиҳозига ҳам эгамиз. Унинг ёрдамида турли касалликларга ташхис қўйиш ва даволаш жараёнлари амалга оширилади. Уларни бизга тортиқ қилганликлари учун «Биокибернетика» илмий-текшириш маркази билан «Кибернетика» илмий ишлаб-чиқариш бирлашмаси жамоаларига миннатдорчилигимизни билдирамиз.

Марказ шифокорлари даволанишга муҳтож бўлган қарияларга бепул тиббий хизмат кўрсатмоқдалар. Уларнинг аксарияти хонадонларнинг ўзида муолажа олмоқда.

Мижозларга қулайлик яратиш мақсадида мўъжаз кўринишдаги кўчма шифохонани очишга қарор қилдик. У ўз лабораторияси, ультратовушли тиббий қурилмага эга бўлади. Шунингдек, «Дамас» енгил автомобилидан ҳам фойдаланилади.

«Нуроний-Малҳам» ҳузурида стоматология ва урология хоналари, дорихона мавжуд. Унинг лабораторияси дори-дармонлар тайёрлаш билан шуғулланиб, турли клиник биокимёвий тадқиқотларни олиб бормоқда.

Ҳозир марказнинг жойларда шохобчаларини очиш тараддуди кўрилмоқда. Бу эса мижозларга ўз вақтида малакали тиббий хизмат кўрсатишни таъминлашда муҳим омил бўлади.

Акбар АЛИЕВ.

Муаммо кўндаланг қўйилади

ТЎҒАНОҚ

«ёхуд «Булунғур меваси» нега ўнгланиш йўлига тушолмаётир?

Ёзнинг сархил неъматларидан навбатдаги пишиқчилик мавсумигача баҳраманд бўлишнинг яккаю ягона усули мева-сабзавотларни қуритиш, сақланиш муддатини узайтиришдир. Меваларни туршак, майиз, қоқи ҳолида сақлаш ота-боболаримиздан қолган. Ўзбекистонда тайёрланган қуруқ меваларнинг сифати, истеъмолга яроқлилик даражаси хорижликларни ҳамиша ҳайратга солади. Айниқса, шимолий минтақада яшовчи одамлар бундай маҳсулотни жуда қадрлашади. Хўш, ана шу имкониятдан фойдалана оляпмизми? «Булунғур меваси» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти (ҳозир у Ўзбекистон-Чехия қўшма корхонасига айлантирилди) фаолиятини таҳлил қилиш жараёнида соҳадаги айрим муаммолар, ўнгланиш йўлидаги тўғаноқлар юзасидан қатор мулоҳазалар туғилди.

Мазкур корхона 1991 йил баҳорида тўлиқ фойдаланишга топширилган. Ўша вақтдаёқ Италиядаги «Сандвик» фирмасининг мева-сабзавотларни қайта ишлайдиган, қуритадиган энг замонавий ускуналари ўрнатилди. Ишлаб чиқаришга Европа технологияси жорий этилди. Хуллас, корхона бир соатда 6 тонна мева-сабзавот, бир кунда 36 тонна майизни қайта ишлаш қувватига эга. Аммо ҳанузгача унинг қувватидан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Жуда катта даромад бериши мумкин бўлган соҳада депсиниш ҳукм сурмоқда. Бунинг сабаблари нимада?

Корхона директорининг ташқи иқтисодий алоқалар ва маркетинг бўйича ўринбосари Баҳодир Ҳолмуродовнинг айтишича, «Булунғур меваси» корхонаси Булунғур вино комбинати таркибидан ажралиб чиққан. Шунинг учун ўз электр қуввати ва иссиқлик (буғ) таъминоти манбаига эга эмас. Бунинг таъсирида ишлаб чиқариш жараёнида узилишлар бўлмоқда. Аниқроғи, ускуналар навбатма-навбат ишлатилаяпти.

Иккинчидан, қадоқлаш воситалари, жумладан, қути ясаладиган сифатли ва махсус турдаги қоғозлар етишмайди. ПВА елими эса Санкт-Петербург ва Болтиқбўйидаги корхоналарда ишлаб чиқарилади. Уни келтириш муаммолигича қоляпти. Озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлашда бошқа елимларни қўллаш тавсия этилмайди.

Иш ўнгланишининг қийин бўлаётганининг сабабларидан бири тайёрланаётган маҳсулотларнинг ташқи кўриниши ва сифатига етарли эътибор берилмаётгани, қадоқлашнинг ибтидоий усули қўлланилаётгани, деб ўйлаймиз. Ҳолбуки, жиддий изланилса, имконият кўп. Маҳсулотни четга сотишда қийинчиликлар мавжудлиги ҳақидаги гаплар ҳам қуруқ баҳона шекилли. Ахир, турли фирмалар шу корхона маҳсулотларини четга сотишнинг уддасидан чиқаяпти-ку?!

Албатта, корхона раҳбарлари қўл қовуштириб ўтирибди, деёлмаймиз. Меҳнатга муносабатни ўзгартириш, манфаатдорликни ошириш мақсадида корхона дастлаб ҳиссадорлик жамиятига, яқиндагина эса Ўзбекистон-Чехия қўшма корхонасига айлантирилди. Эндиликда хорижий сармояларни жалб этиш, маҳсулотни тўғридан-тўғри Европа бозорига чиқариш имконияти туғилди. Хусусан, 20 тонна майизни Германияга жўнатиш бўйича шартнома тузилди. Биз корхонада бўлган кунимиз корхона раҳбари худди шундай масалаларни ҳал этиш учун хизмат сафарига кетган экан.

Бундай улкан ва узоқни кўзлаган режа-лойиҳа амалга оширилиши ҳаммани қувонтиради. Шу билан бирга ишлаб чиқаришнинг пойдеворини мустаҳкамлаш, яъни сифатли хом ашё таъминотини барқарорлаштириш, ички шартномавий муносабатларни тартибга солишдек жиддий масалалар ҳам ҳал этилиши керак, деб ўйлаймиз. Бунингсиз панд еб қолиш мумкин.

Нега бундан хавотир олаяпмиз? Чунки ҳали жойларда шартномавий мажбуриятларни бажаришга юзаки қаралмоқда. Маҳсулот таъминотини барбод қилган томон жавобгарликни ҳис қилмаяпти. Бундай лоқайдлик шерик корхонанинг ишлаб чиқаришига, даромадига, қолаверса, давлат бюджетига зарар етказмоқда. Бир мисол. Ўтган йили «Булунғур меваси» корхонаси билан тузилган контрактация шартномаларида кўрсатилганига нисбатан тармоқдаги «Килдон», «Булунғур», А.Мақсумов номли жамоа хўжаликлари жуда кам (ёки 30 фоизгача миқдорда) маҳсулот етказиб беришди. Тумандаги Амир Темур номли жамоа хўжалиги, «Ўзбекистон мустақиллиги», «Ориф» деҳқон хўжаликлари бир мисқол ҳам маҳсулот беришмади. Топширилган маҳсулотлар эса стандартларга мутлақо мос келмайди. Хом ашё бўлмаса, корхонани тўлиқ қувват билан ишлатиш ҳақида гапириш ортиқчадир. Ахир, ҳаводан ҳолва ясаб бўлмайди-ку. Қисқаси, шартномавий мажбуриятларнинг бажарилмаслиги қайта ишлаш саноати ривожланишида жиддий тўғаноқ бўлаяпти. Бу масалани ҳал этишда Булунғур туман маҳсулот тайёрлаш ва сифати бўйича инспекциясининг амалий таъсири сезилмаяпти.

Хўш, «Булунғур меваси»нинг маҳсулотларини жаҳон бозорида рақобатлашадиган даражага кўтариш мумкинми? Корхонанинг келажак равнақи ана шу саволга аниқ жавоб беради.

Р.ҚУРБОНОВ,
«Ишонч» мухбири.

Орол сақлаб қолинади

Экология, атроф-муҳитнинг турли сабабларга кўра ҳимояга муҳтож бўлиб бораётгани барчани ташвишга солиб қўйди. Арктика устида озон қатлами ёриғининг кенгайиши, Саҳрои Кабир эса янги-янги ҳудудларни ўз домига тортаётгани каби муаммолар табиат мувозанатини бузмоқда. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Фанлар Академияси Биоэкология институтининг Қорақалпоғистон бўлими илмий ходимлари олиб бораётган тадқиқотлар диққатга сазовордир. Дарвоқе, у Оролбўйи сарҳадларининг биологик ранг-баранглиги ва экологик тизимини сақлаш, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш муаммолари билан шуғулланаётган ягона илмий марказдир.

Амударё ва Сирдарё ўзанларини қайтадан тиклаш бўйича ишлаб чиқилган лойиҳани Германия тадқиқотлар ва технологиялар вазирлиги, ЮНЕСКО ташкилотлари молиялаштираётгани туфайли институтдаги илмий изланишлар бугунги кунда ўз самарасини бера бошлаяпти.

Биоэкология институти қошида тўққизта илмий лаборатория, Устюрт чўл станцияси ҳамда Мўйноқ халқаро биостанцияси ишлаб турибди. Юздан ортиқ илмий ходимлар, 30 нафар аспирант фаолият кўрсатмоқда.

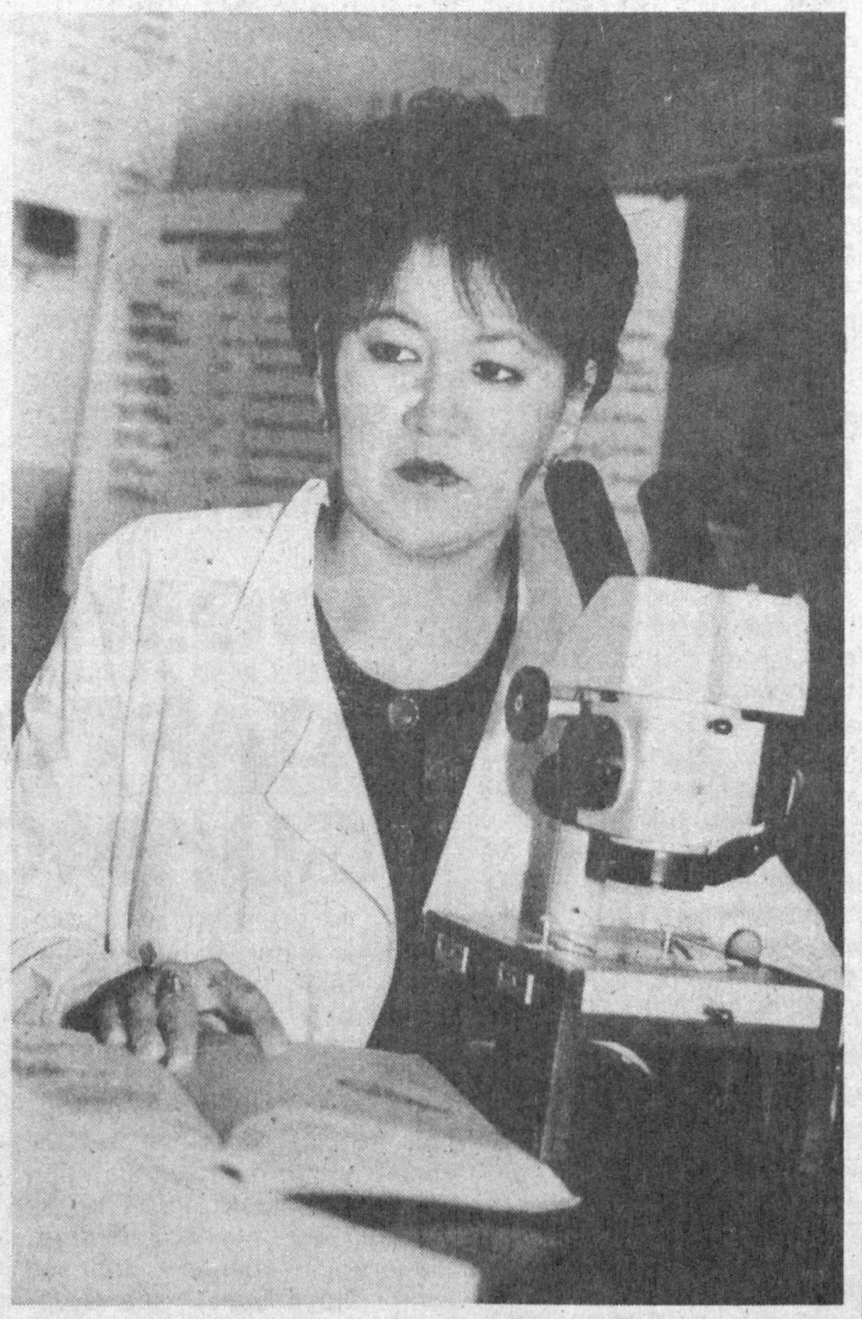

Суратда: Паразитология лабораториясининг аспиранти Раҳима Дилманова илмий кузатувни амалга ошираётир.

А.МУРАТОВ (ЎзА) олган сурат.

«Ишонч» бонг уради

КОНТРАКТАЦИЯ ШАРТНОМАСИ

уни бажармаслик ғоят қимматга тушмоқда

Қишлоқда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш орқали аҳолининг турмуш шароитини шаҳар аҳолисиникидан қолишмайдиган даражага етказиш ҳукуматимизнинг доимий диққат-эътиборида.

Жумладан, «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг амалга киритилиши хўжалик субъектларининг шартномавий муносабатлари ва шартномавий интизомини юксалтиришда сезиларли бурилиш ясади.

У қишлоқ хўжалигида ўтказилаётган ислоҳотларнинг қонуний заминини яратиш, ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг ҳуқуқий асослари изчиллик билан мустаҳкамланишида муҳим ўрин тутади. Аммо бир қатор ҳуқуқбузарликлар, жумладан, амалдор шахслар томонидан хўжалик субъектларининг манфаатлари камситилиши айрим жойларда ҳуқуқий билимларнинг етарли эмаслиги, ҳуқуқий маданият даражасининг пастлиги оқибатида рўй бераётганини кўрсатди. Ҳуқуқлари бузилган хўжалик субъектлари қонун ҳужжатларида назарда тутилган имкониятдан камдан-кам фойдаланаётганликлари маълум бўлди.

1998 йил якунларига назар ташласак, йўл қўйган хато-камчиликларимиз, баъзан эса ўз қонуний ҳуқуқларимизни четлаб ўтганимиз яққол кўзга ташланади.

Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29 августдаги қарори асосида қишлоқ хўжалик маҳсулотларига тузилган шартномалар пахта бўйича 80,5 фоиз, сабзавот 82,8, мева 74,2, картошка 68,7, узум 55,2 полиз 88,7, гўшт 75,7 сут 72,6, қоракўл тери 76,5, шоли 75,9, қанд лавлаги 25,9, каноп 22,0 ва тамаки 33,2 фоизга бажарилди, холос.

Албатта шартномаларни бажармасликнинг объектив ва субъектив сабаблари бор. Масалан, буни қанд лавлаги етиштириш мисолида кўриб чиқадиган бўлсак, экинни парваришлашда жиддий хатоларга йўл қўйилди. Хоразм вилоятида ҳосилдорлик 167,8 центнерга етган бўлса, Қорақалпоғистон Республикасида эса 47,7 центнерни ташкил этди, холос.

Республикада 2100 та шартнома тузган хўжаликдан 1071 таси сабзавот, 1885 хўжаликдан 1040 таси мева, 1339 тасидан 931 таси узум, 1042 жамоадан 574 таси картошка бўйича тузилган контрактация шартномаларини уддасидан чиқолмадилар.

Хоразм вилояти бўйича шартнома тузган 201 хўжаликдан 196 хўжалик шартнома асосида пахта топширди. Улардан беш хўжалик Гурлан туманидаги «Ганч» фермер хўжалиги 26 тонна, Хазорасп туманидаги бўрдоқичилик хўжалиги 50 тонна, Шовот туманидаги «Юсуф Ҳамодоний» ёрдамчи хўжалиги 60 тонна, «Мустақиллик» фермер хўжалиги 50 тонна, «Монак» ёрдамчи хўжалиги 50 тонна пахтани давлатга сотишлари керак эди. Ваҳоланки, бир кило ҳам хомашё топширилмади.

Картошка етиштириш бўйича шартнома тузган 71 хўжаликдан биронтаси режани бажара олмади. Боғот туманидан 9, Хазораспдан 8, Янгибозор туманидан эса 10 хўжалик умуман картошка топширмадилар. Сабзавот масаласида ҳам мақтовга арзирли иш қилинмади.

Шартномаларга эътиборсизлик қилган мансабдор шахсларга нисбатан қонунчиликда белгиланган чора-тадбирлар етарли даражада қўлланилмади. Шу боис «Урганч-гўшт» комбинати ўз вақтида ҳисоб-китоб қилмаганлиги учун хўжалик судига даъво ариза билан мурожаат қилинди. 26 мансабдор шахс эса вилоят маҳсулотларни тайёрлаш ва сифати бўйича давлат инспекцияси томонидан огоҳлантирилди.

Тайёрлов ташкилотлари билан ўз вақтида ҳисоб-китоб қилмаганлиги сабабли 17 миллион 129 минг сўм жарима қўлланилиб, бу пулни тегишли ҳисоб рақамига ўтказиб бериш тўғрисида хўжаликларга кўрсатма берилди.

Ўтган йил ҳосилидан «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компаниясининг консерва саноати 108,9 млн. сўм, шароб-ароқ саноати эса 56,2 млн. сўм маблағни хўжаликларга қайтаргани йўқ. Бундан ташқари, 1999 йил 15 февраль ҳолатига тузилган контрактация шартномалари бўйича шароб-ароқ саноати қишлоқ хўжалиги корхоналарига 2,3 фоиз, консерва саноати эса 7,0 фоиз миқдорида аванс берган, холос.

Шартномаларнинг бажарилмаслигига маҳсулотларнинг нархларини пасайтириш ҳоллари ҳам сабаб бўлмоқда.

Ўтган йили тайёрлов ташкилотлари томонидан бир килограмм гўшт (тирик вазнда) 132,13 сўмдан харид қилинган бўлса, Сирдарё вилоятида 77, Қорақалпоғистон Республикасида 77,95, Жиззахда 84,20, Навоийда 103,89 сўмдан харид қилинган.

Ўтган йил ҳосили учун тузилган контрактация шартномаларининг бажарилиши бурноғи йил даражасига кўтарила олмаганлигининг асосий сабабларидан бири тайёрлов ташкилотлари томонидан келтирилган маҳсулотларнинг арзон нархларда харид қилиниши, мева, сабзавотлар учун эса тайёрлов ташкилотларида пул маблағларининг бўлмаслиги ва ўз вақтида ҳисоб-китоб қилиш учун кафолат бера олмаганликларидир.

Текширишлар шуни кўрсатдики, хўжалик субъектлари орасида тузилган шартномалар Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 29 августдаги 438 сонли қарори билан тасдиқланган Низом талаблари асосида тузилмаган. «Ўзбекистон шампани» ҳиссадорлик жамиятининг «Паркент» ва Р.Мусамуҳамедов номли хўжаликлар билан 11320 тонна узум харид қилиш тўғрисидаги ўзаро битимларида томонларнинг ҳуқуқлари, мажбуриятларини бузганлик учун жавобгарлик кўрсатилмаган.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига контрактация шартномалари тузилишини уюштириш, уларнинг бажарилиши, маҳсулотлар сифати, ўзаро ҳисоб-китобларнинг олиб борилиши юзасидан назорат қилиш «Бошдавинспекция» ва унинг вилоятлар ва тумanlардаги тузилмалари зиммасига юклатилган бўлиб, у назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи республика Кенгаши томонидан тасдиқланган иш режасига асосан фаолият юритади.

Текширишлар жараёнида Хўжаобод консерва корхонаси хўжаликлардан қабул қилинган мева-сабзавот маҳсулоти учун 11,7 млн. сўм қарздор эканлиги аниқланиб, хўжаликларга ўз вақтида пул тўланмаганлиги сабабли корхонага 585 минг сўм жарима белгиланди ва тегишли ҳужжатлар вилоят прокуратурасига оширилди.

Шунингдек, «Ўзбек ипаги» уюшмасига қарашли Қўрғонтепа бош пиллахонаси катта миқдорда жарима тўлади.

Шаҳрисабз пахта тозалаш корхонаси қошидаги тайёрлов пунктида биринчи нав иккинчи синфга қабул қилинган 58 тонна пахта хом ашё лабораторияда қайта кўрилганда ифлослик кўрсаткичи бўйича биринчи нав биринчи синфга тааллуқли эканлиги аниқланди ва орадаги фарқ 42,9 минг сўм хўжаликка ўтказиб берилди.

Бўка дон қабул қилиш корхонасида «Бўка» жамоа хўжалигидан ҳақиқий (физик) вазни 129,9 тонна бўлган буғдой маҳсулотидан қайта лаборатория таҳлили ўтказилганда 8,55 тонна буғдой ортиқча ушлаб қолинганлиги маълум бўлди ва у хўжаликка қайтарилди.

1998 йилда давлат Бош инспекцияси ҳамда унинг вилоят ва туман тармоқлари томонидан 238,8 минг тонна қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари текширишдан ўтказилганда улардан 102,8 минг тоннаси талабга жавоб бермаслиги аниқланди. Назоратлар натижасида тайёрлов ташкилотларидан хўжаликларга 192,9 млн, сўм ундириб берилди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига тузилган контрактация шартномалари бўйича кўриб чиқилган 557 та даъво аризасидан 467 таси хўжаликлар фойдасига ҳал қилинди.

Афсуски, амалдаги йил ҳосили учун хўжалик субъектлари орасида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари учун контрактация шартномалари тузиш муддати чўзилиб кетмоқда. Бу тадбирлар айниқса , Сирдарё, Навоий, Сурхондарё вилоятларида суст амалга оширилаётир.

Бунинг асосий сабаби тайёрлов ташкилотлари шартномаларда кўрсатиб ўтилган мажбуриятларини бажара олмаслигидадир.

Қабул қилувчи ташкилотлар биринчи галда аванс пулларини ва маҳсулотлар учун ўз вақтида ҳисоб-китоб қилиш йўлларини қидириб топмасалар қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ўз вақтида ололмаслик ҳолларига дуч келишлари мумкин.

Халқимизда сўз бердингми, уни бажар, деган нақл бежиз айтилмаган. Хулоса шуки, шартномалар қоғозда қолиб кетмасдан амалда мукаммал ишлаши учун бор имкониятлардан оқилона фойдаланишимизни замоннинг ўзи тақозо этмоқда.

Одил ИСАБЕКОВ,
Маҳсулотларни тайёрлаш ва сифати бўйича Бош давлат нозирлиги бошлиғи.

Нодавлат тармоқ: МУАММОЛАР ЕЧИМИ — ОМИЛКОРЛИКДА

Мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Бошқача айтганда, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш Ўзбекистонда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг асосини ташкил этмоқда.

Хўш, бу жараёнда нодавлат тармоғида ишловчиларнинг ижтимоий, иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимояси қандай бўляпти? Кенжа тармоқ - кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорлик ходимлари касаба уюшма қўмиталари бу борада зиммаларидаги вазифани уддалай оляптими?

Бевосита иш тажрибамиздан келиб чиқиб, шуни айтишим мумкинки, касаба уюшмалари ҳар бир тармоқ учун зарур ташкилот. Менимча, иш берувчи билан ёлланма ишчи ўртасида ҳимояловчи холис ташкилотнинг бўлиши жудаям зарур.

Бугун вилоят тармоқ қўмитаси тасарруфида жами 3154 та ҳуқуқий шахс бўлиб, улар 81 та бошланғич ташкилотга бирлашган. Улар таркибида 19207 нафар касаба уюшма аъзолари меҳнат қилади. Бу эса бултургидан 1700 нафар кўпдир. Аъзоларимизнинг 4688 нафари аёллар.

Ишловчилар сони 20 нафардан ортиқ бўлган 22 та ташкилотимизда бугунгача жамоа шартномалари тузишга эришдик. Қолган майда ташкилотларимизда иш берувчи билан ёлланма ходим ўртасида тузиладиган меҳнат контрактларига ишловчиларнинг ижтимоий, иқтисодий ҳамда ҳуқуқий манфаатларини имкон қадар ҳимоялаш масаласи киритилишига эътиборни кучайтирмоқдамиз.

Маҳаллий ҳокимликлар, қолаверса, дахлдор ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорликни кун сайин яхшилашга ҳаракат қиляпмиз. Ўзбекистон деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси вилоят ташкилоти ҳамда вилоят товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасининг кенгашимиз билан 1999-2000 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик келишувини имзоладик. Унда кўзда тутилган тадбирларни ўз муддатида бажариб бориш диққат марказимизда турибди.

Андижон, Асака шаҳарлари, Шаҳрихон, Андижон, Марҳамат туманлари тармоқ касаба уюшма қўмиталарининг маҳаллий ҳокимликлар билан ижтимоий шерикчилик борасида олиб бораётган ишлари мисолида ҳам ижобий ютуқлар кўзга ташланади.

Банкротликка юз тутган хусусий корхоналарнинг бекор қолган ишчи хизматчиларини иш билан таъминлаш борасида жойлардаги меҳнат ва бандлик бўлимлари билан олиб бораётган ишларимиз дастлабки самараларини бермоқда.

Бироқ, бу хулосалар ишларимиз бинойидек кетяпти, деган баҳони англатмайди. Фаолиятимизда камчилик ва муаммоларимиз ҳам оз эмас.

Муаммоларимизнинг биринчиси шуки, кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи корхоналарнинг аксариятида кўпи билан 2-3 нафар ишловчи бўлади. Уларнинг 4 та, 5 тасини битта бошланғич ташкилотга бирлаштириш билан иш битиб қолмайди. Ўйлаб кўринг, тадбиркорликни турли фаолият турлари билан шуғулланувчи, бошқа-бошқа корхоналарда ишловчи кишиларни йиғилишга тўплашнинг, улар иштирокида маълум бир тадбир уюштиришнинг ўзи бўладими? Равшанки, бу ҳолатда аъзолик бадаллари ва ижтимоий суғурта ажратмалари тушуми билан шуғулланиш ҳам осон кечмайди. Иккинчиси, ҳисобимизда саноғи бору сифати йўқ ташкилотлар ҳам топилади. Сир эмас, иқтисодий ночор аҳволга тушиб қолганлиги сабабли кўплаб ҳуқуқий шахслар маҳаллий мутасадди идоралар қарори билан ёпилиб кетяпти. Уларнинг ижтимоий суғуртадан бўлган қарзлари ўз навбатида тармоқ касаба уюшма қўмиталарининг дебитор қарзлари ҳажмини ошишига олиб келмоқда. Хўжаобод, Жалолқудуқ сингари туманлар ҳокимликларининг бу борада туман тадбиркорлар касаба уюшмалари билан келишмасдан қарорлар қабул қилаётганликлари ишимизни қийинлаштирмоқда.

Хуллас тармоқнинг ўзига яраша муаммолари бор. Янгиликка интилиб, оқилона ишлашгина мавжуд муаммоларнинг ечимини топишимизга имкон беради.

Абдуваҳоб ХОЛМАТОВ,
Андижон вилояти кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорлик ходимлари касаба уюшмаси кенгаши раиси.

БОЛАЛАР МЕҲРИГА САЗОВОР

Чирчиқдаги 14- ва Бўка туманидаги 15- Меҳрибонлик уйларининг тарбияланувчилари учун Тошкент Олий ҳарбий-техник билим юртида катта хайрия тадбири ўтказилди.

Унга Меҳрибонлик уйларининг 80 нафар тарбияланувчилари таклиф этилдилар. Олий ҳарбий-техник билим юрти бошлиғи генерал-майор Шуҳрат Ниёзов тарбияланувчиларни билим юрти ҳаёти, машғулотларнинг олиб борилиши, фаолият кўрсатаётган тўгараклар билан таништирди.

Тадбирда болалар учун катта байрам дастурхони ёзилиб, сумалак, ош каби таомлар тортилди. Республиканинг таниқли санъаткорлари иштирокида катта байрам дастури намойиш этилди.

Энг қувонарлиси шуки, билим юрти саховат кўрсатиб, ҳар иккала Меҳрибонлик уйлари учун биттадан телевизор совға қилди. Бундай саховат ва эътибордан болаларнинг қалблари энтикиб, кўзлари қувончга тўлди.

Зулхумор ЖЎРАЕВА.

Лондон

Шикоят текширилди, адолат ўрнатилди

Ўзбекистон агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитасига фуқаро М.Ефименко номидан шикоят тушди. Унда ёзилишича, хат муаллифи 1996 йил бошидан бери «Ўзсувтаъмирфойдаланиш» бирлашмасида маъмурий хўжалик бўлимининг етакчи мутахассиси вазифасида ишлаб келган. 1997 йил сентябрида фарзанд кўрган. Қонунда кўрсатилган меҳнат таътилига чиққан. Аммо у оилавий шароити оғир бўлганлиги учун муддатдан илгари ишга чиқишга мажбур бўлган. Шундай қилиб, 1998 йил апрел ойидан бошлаб ўз ишини давом эттира бошлаган. Бироқ, орадан кўп вақт ўтмай, М.Ефименко эгаллаб турган штат қисқартирилган. Бирлашма бошлиғи Л.Муҳамедназаров унга бошқа бўлимдан ихтисосига тўғри келадиган иш топиб беришга ваъда қилган.

Орадан анча вақт ўтганига қарамай, мамурият М.Ефименкога берган ваъдани эсдан чиқариб қўйган. Қанча югур-югурга қарамасдан ҳамон у ишсиз.

Тушунтиришларига қараганда, унга икки йилдан бери инсонпарварлик нуқтаи назаридан моддий ёрдам кўрсатиб келишган. Лекин очиқроқ айтадиган бўлсак, раҳбариятнинг хоҳишига кўра, унга бу ерда бошқа иш йўқ, дейишган. Шу тариқа фуқаро қарамоғида ёш боласи ҳамда қария онаси бўлишига қарамай иқтисодий қийин аҳволда қолган. Унингча ачинарлиси шуки, фарзандига берилиши лозим бўлган нафақани олишдан, яшаш жойини яхшилаш учун корхонада турган навбатдан маҳрум бўлган...

Шикоят «Ўзсувтаъмирфойдаланиш» республика бирлашмасида кўриб чиқилди. Масала атрофлича ўрганилгач, фуқаро даъволари тўғри эканлиги аниқланди. 1999 йил 4 февралидан М.Ефименко ўз розилиги билан мазкур корхонадаги бутлаш ва таъминот бўлимининг етакчи мутахассиси вазифасига ўтказилди.

Муродулла ҒАФУРОВ.

OLAMDA NIMA GAP

А Н Қ А Р А. Истамбул шаҳрида яна бир террорчилик ҳаракати содир этилди. РАТА-ТАСС ахборот маҳкамаси тарқатган хабарда айтилишича, номаълум шахс шаҳар марказидаги Таксим майдонида турган полиция автомобилига қўл гранатасини отган. Портлаш натижасида бир киши ҳалок бўлган, етти киши тан жароҳати олган.

Айни пайтда жиноятчини қўлга олиш чоралари кўрилмоқда.

* * *

Т О К И О. *Японияниг йирик «Ниссан» автомобилсозлик компанияси билан Франциянинг «Рено» автомобилсозлик компанияси ўртасида ўзаро яқин ҳамкорликни йўлга қўйиш тўғрисида битим имзоланди. Унга биноан, янги автоуюшма ишлаб чиқарадиган автомобиллар сони йилига 5 миллион донани ташкил этади.*

Имзоланган битимга мувофиқ, «Рено» 643 миллиард иен /5,4 миллиард АҚШ доллари/ миқдоридаги маблағни «Ниссан» компанияси акцияларига сарф қилади. Бу маблағ «Ниссан»нинг молиявий муаммоларини ҳал этиш мақсадларида ишлатилади.

* * *

Н А Й Р О Б И. Анголада ҳарбий вазият яна кескинлашди. УНИТА исёнчилар ташкилотининг қуролли гуруҳлари стратегик жиҳатдан муҳим саналган Куито ва Маланже шаҳрини ўраб олган.

Натижада юз минглаб тинч аҳоли уруш ҳаракатлари ичида қолди.

Куито шаҳри мамлакат марказидаги тоғли ҳудудда жойлашган бўлиб, айни пайтда у ташқи дунёдан ажратиб қўйилган. Ўтган йили шаҳарга автомобиллар орқали озиқ-овқат олиб келиш тўхтатиб қўйилган эди. Энди эса уруш ҳаракатлари туфайли авиациядан ҳам фойдаланишнинг иложи бўлмай қолди.

* * *

П Е К И Н. *Хитой билан Вьетнамнинг чегарадош ҳудудларини миналардан тозалаш борасида ўтказилган навбатдаги тадбир якунланди. Тадбир давомида 600 мингдан ортиқ мина зарарсизлантирилди.*

Маълумотларга қараганда, бу тадбир Хитойнинг Юнанн вилоятида ўтказилган. Умуман ушбу вилоятни миналардан тозалаш тадбири 1997 йилнинг декабрида бошланган эди. Хитойлик ҳарбийларнинг айтишича, ҳозир бу ҳудуд миналардан деярли тўлиқ тозаланган.

1979 йил мартда бўлиб ўтган Хитой-Вьетнам қуролли тўқнашуви даврида икки мамлакат чегара ҳудудларига жуда катта миқдорда мина кўмилган эди.

* * *

Б Е Р Л И Н. Германияда Осиё ва Европа мамлакатлари ташқи ишлар вазирларининг иккинчи анжумани бошланди. Унда Европанинг 15 ҳамда Осиёнинг 10 мамлакати вакиллари иштирок этмоқда. Биринчи қитъалараро анжуман 1996 йилда ўтказилган эди.

Анжуман иштирокчилари дунёнинг айрим мамлакатларида юз бераётган молиявий инқироз асоратларини бартараф этиш, минтақавий можароларга чек қўйиш, атроф муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда халқаро жиноятчиликка қарши кураш билан боғлиқ масалалар юзасидан ўзаро фикр алмашади.

/ЎзА/

«Ишонч» танловига

МАТОНАТ

Умиджон АХМЕДОВ ногиронлар ўртасида жаҳон чемпионати ғолиби

Унинг ҳаёти оғир кечди. Аммо метин иродаси, тоғдек бардоши туфайли ҳамма тўсиқларни енгиб ўтди. Тўрт мучаси бут йигитлар тоб беролмаган синовлар олдида ҳам эсанкираб қолгани йўқ. Тинимсиз, давомли машқлар тинка-мадорини қуритганда, волидаи муҳтарамаси «бир жонингга бунча азоб берасан болам», дея койиганида ҳам мақсад йўлидан қайтган эмас. Кажрафтор фалак уни барча тенгдошларидек шатолоқ отиб ўйнашдан қисди. Бир оёғи измига бўйсунмас, фақат қўлтиқтаёқларгина унинг жонига аро кирарди. Яратган асо тутган қўлларига беқиёс куч-қудрат ато этди. Мана мен деган дунё шербилаклари унинг қаршисида юкинганида севинчдан юраги ҳапқирди. Курраи заминнинг турли бурчакларидан келган пахлавонлар ўзбекнинг зўр боласига яна бир бор тан бердилар...

Умиджон ёшлигидан вақтини беҳуда кетказишни жини суймайди. Доимо нима биландир банд бўлишга интилади. Қарашлари ўйчан. Баъзан унинг нигоҳлари она қалбини ўртаб юборарди. Она-онада, назарида боласи кўнгли ўксиётгандек туюлиб қоларди. Эзиларди, ўртанарди. Ҳаммаси ичида. Мудом Умиджонни нима биландир овитиш пайида бўларди. Барибир нимадир етишмаётгандек туюлаверарди. Бу бўшлиқни тўлдириш йўлини Умиджоннинг ўзи топди. Спортчи бўлишни дилига тугди. Шу-шу спорт залидан бери келмай қўйди. Тинимсиз куч тўплашга интилди. Қўл кураши (Амреслинг)га меҳр қўйди. Маҳоратини тинмай ошира борди.

Илк беллашувга Умиджон Ахмедов қўрқа писа йўл олди. Машғулот бошқа-ю ҳақиқий кураш майдони бошқа экан. Минглаб томошабинлар олдида мулзам бўлиб қолишдан ёмони бўлмаса керак. Ўша куни у тунни бедор ўтказди. Ахир вилоят биринчилигидек мусобақада биринчи бор иштирок этиши. Баҳслар муросасиз кечди. Қўл кураши бўйича етарлича тажриба тўплаганлар анча экан. Лекин мақсад сари дадил интилиш Умиджонга омад келтирди. У вилоят биринчилигини қўлга киритиб республика баҳсларига йўлланма олди. 1996 йилда Тошкент шаҳрида мамлакатимиз чемпионлиги учун беллашувлар бошланди. Умиджон бу мусобақага пухта ҳозирлик кўрди. Турли вилоятлардан келган спортчиларнинг ҳар бири шаҳарчага интилиши табиий бир ҳолда. Умиджон Ахмедовнинг кўнглида ҳам бу истак бор эди. Ана шу орзу унга қанот бўлди. Саралаш ва ҳал қилувчи беллашувларни муваффақиятли ўтказиб мамлакат чемпионлигини қўлга киритди.

— Учрашувдан кўнглим тоғдек кўтарилиб қайтдим, - дейди Гулистонлик полвон. Кўнглимнинг бир чеккасига соя ташлаб турган бир оёқнинг панд беришини ҳам тамомила унутиб машғулотларга шўнғидим. Кўксимда умид учқунлари пайдо бўла бошлади. Жаҳон чемпионати беллашувларида иштирок этишни ўз олдимга мақсад қилиб қўйгандим.

1997 йилда бутун жаҳон ногиронларининг Ҳиндистонда бўлиб ўтган беллашувларида мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилишга Умиджон Аҳмедов ҳам отланди. Бу баҳс ёш спортчига катта мактаб вазифасини ўтади десак ҳам бўлади. Ана шу учрашувда у қўл жанги тождорига айланиши мумкинлигини ҳам яққол ҳис қилди. Бунга интилди ҳам. Аммо омад унга кулиб боқавермади. Учинчи ўрин. Учрашувнинг бронза медали билан қаноатланишига тўғри келди. У янада кучлироқ шуғулланиши, мушакларини пишитиши лозимлигини тушунди. Яна машқлар. Орадан ҳаш - паш дегунча бир йил ҳам ўтди. 1998 йил Миср Араб республикасининг Қоҳира шаҳрида бўлиб ўтган XIX - жаҳон чемпионати баҳслари бошланди. Бу мусобақага йўл олган Умиджон Ахмедов мутлоқ ғолиб бўлишни дилига тугиб қўйганди. У барча рақибларни доғда қолдиришга ўзида куч-ирода топа билди. Кўксини чемпионатнинг олтин медали безади.

Ҳа, эндигина йигирма бир ёшни қаршилаган спортнинг қўл кураши бўйича жаҳон чемпиони, халқаро тоифадаги спорт устаси Умиджон Ахмедов инсон иродаси неларга қодирлигини амалда намойиш этмоқда.

Нурилла ШАМСИЕВ.

«Тузуклар» сўзлар...

XIV асрнинг иккинчи ярми ва XV аср Ватанимиз тарихида воқеаларга ниҳоятда бой тарихий - ижтимоий сабоқ даври ҳисобланади. Чунки бу даврда мўғуллар ҳукмронлиги ва феодал тарқоқлик тугатилиб, босқинчиларнинг вайронагарчиликлари ва бир ярим асрлик зулмлари оқибатида иқтисодий, маданий-маърифий турғунлик ҳолатига тушиб қолган мамлакатимиз ўз мустақиллигини қайта тиклашга киришди. Минтақада Амир Темур бошчилигида ягона туғ остида марказлашган, кучли ва мустақил феодал давлат ташкил топди. Марказий Осиё халқлари ҳаётида юз берган бу тарихий жараёнда, шубҳасиз, соҳибқирон Амир Темурнинг хизматлари беқиёсдир. Соҳибқирон ўз давлатининг куч-қудратини юксалтириш ва мустаҳкамлаш учун аввало, ҳарбий, энг муҳими, иқтисодий ислоҳотлар ўтказди. Бу ислоҳотлар заминида аввалги давр донишмандларининг ақл-идроки, ғоялари ётар эди. Айниқса, тараққиёт учун ягона давлат, ўзаро тотувлик, ишбилармонларга қулай мулкий ва ҳуқуқий шароит яратиш, савдо-сотиқни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилди.

ФОЗИЛЛАРГА ДАРГОҲЛАР ДОИМО ОЧИҚ

Амир Темур ўз даврида ниҳоятда катта марказлашган давлат барпо этди. Ўрта асрларнинг бу улкан давлатини идора этиш ва бошқаришда Амир Темур феодал тизимнинг асосий қонун-қоидалари тўплами - «Тузуклар»ни яратди. Ислом дини мафкураси ва аҳкомларига суяниб, у ўз «Тузуклари» асосида эл-юртни бошқарди ва мамлакатни обод этди. Мовароуннаҳрда ўрнатилган нисбий осойишталик мамлакатнинг иқтисодий ҳаёти ҳамда ишлаб чиқариш кучларининг ривожида асосий омил бўлди. Хўжаликнинг асоси бўлган деҳқончилик, ҳунармандчилик, ички ва ташқи савдо кенгайди, фан ва маданиятнинг равнақи учун маълум шарт-шароитлар вужудга келди.

«Тузуклар» Амир Темурнинг 1342-1405 йиллар оралиғидаги фаолиятини акс эттиради ва икки қисм (мақола)дан иборат. Биринчи қисм асосан ягона давлат барпо этиш, уни мустаҳкамлаш, қўшни мамлакатларни забт этиш масалаларига бағишланган бўлса, иккинчи қисм соҳибқирон номидан унинг тожу тахт ворисларига айтилган, васиятларга турли соҳалардаги, шу жумладан, ижтимоий-иқтисодиётга оид фикр-мулоҳазалар киритилган.

Асарда ўша даврдаги давлат 12 ижтимоий тоифадан иборат бўлганлиги қайд этилади: 1) Саййидлар, уламо, машоих, фозил кишилар (дин аҳиллари);2) ишбилармон, донишманд, олимлар; 3) художўй, таркидунё қилган кишилар; 4)нуёнлар (туман бошлиғи), амирлар, мингбошилар, яъни ҳарбийлар; 5) сипоҳ ва раият (солиқ тўловчи халқ); 6) махсус ишончли кишилар. 7) вазирлар, саркотиблар; 8) ҳокимлар (файласуф, донишманд, алломалар);9) табиблар, мунажжимлар, муҳандис (инженер), тафсир ва ҳадис олимлари; 10) аҳли ҳунар ва санъатчилар; 11) сўфийлар; 12) савдогар ва сайёҳлар. Давлат тақдирини эса 1) подшо, 2) хазина ва 3) аскар ҳал қилади, дейилган.

«Тузуклар»да қўшин аъзоларининг маоши тўғрисида аниқ маълумот келтирилган. Масалан, оддий сипоҳий маоши у минган отининг баҳоси баробарида, баҳодирлар 2-4 от баробарида, ўнбоши қарамоғидаги аскарга нисбатан икки баробар кўп, юзбоши 2 марта ортиқ маош олиши керак бўлган. Мингбошиларнинг маоши эса юзбошиникидан 3 карра ортиқ белгиланган.

Амир Темур тасарруфидаги ерлар улусларга бўлиб идора қилинган. Марказий ҳукуматга тобе бўлган улуслар Самарқандга хирож (олинган ҳосилнинг учдан бир қисми) тўлаши шарт қилиб қўйилган. Давлатни бошқаришда иштирок этувчилар орасида иқтисодий масалалар билан шуғулланувчилар алоҳида ўрин эгаллайди. Масалан, давлатдаги 7 вазирдан иккитаси бевосита шу ишга жавобгар эди: 1) эгасиз қолган мол-мулкларни тасарруф этиш ишлари вазири: 2) салтанатнинг кирим-чиқим ишларини бошқарувчи вазир, яъни ҳозирги тил билан айтганда молия ишлари вазири, «Вазирлар, - дейилади «Тузуклар»да салтанат устунлигидир..., улар мамлакат ободончилигини, раиятнинг тинчлигини, сипоҳларнинг бирлигини, хазина бойлигини доимо кўзда тутадилар. Давлат, салтанат ишларини юзага чиқаришда камчиликка йўл қўймайдилар. Салтанатга зарарли нарсаларни қайтаришда молу тожини аямайдилар».

«Тузуклар»да Амир Темур даврида ундириладиган солиқ ва жарималар ҳақида ҳам эътиборга молик маълумотлар берилган. Ўша даврда солиқ тўловчи халқдан хирож, молу жиҳот, совўрин, қўналға, бож, шилон пули сингари солиқ ва жарималар олинган. Солиқ ва жарималарни йиғиш ва харж (сарф) қилишга алоҳида эътибор берилган. «хирожни йиғиш вақтида, - деб уқтирилади «Темур тузуклари»да, - икки вазир тайинлансин. Бири тўплаган молни ёзиб, раият аҳволини текшириб турсин, бож олувчилар фуқарога зулм қилиб, уларнинг аҳволига хароблик етказмасинлар. Вилоятларда йиғилган тамом мол-ашёни кирим дафтарига ёзишлари лозим. Иккинчи вазир эса чиқим дафтарига ёзиб, йиғилган молларни сипоҳ маошига тақсим қилсинлар». Демак, кўриниб турибдики, ҳозирги давр тили билан айтганда, бухгалтерия иши тўғри йўлга қўйилиши талаб этилган. Хирож миқдори одатда суғориладиган ерларда жами ҳосилнинг учдан бири, лалмикор ерларда тўртдан бирига тенг бўлган миқдорда тўпланган. Бу рақамлар ҳозирги даврдаги даромад солиғи атрофида ёки ундан анчагина паст эканлиги аён бўлади.

Иқтисодчи олим Х.Собировнинг маълумотларига кўра, Амир Темур даврида бюджет тушунчаси амалда бўлган. Марказий хазинага келиб тушган ва унинг ҳисобидан қилинган харажатларгина эмас, балки вилоятлардаги кирим-чиқимлар ҳам ёзиб борилган.

Динга алоҳида эътибор бериб, мачитга, дин аҳилларига вақф ва суюрғол (инъом) ажратилган. Юртни обод қилишга кўп куч ва маблағ сарфланган. «Ҳар бир шаҳарда масжидлар, мадрасалар, хонақоҳлар қуришни, йўловчи мусофирлар учун устига работлар бино қилишни, дарёлар устига кўприклар қуришни буюрдим», - дейилади бу асарда (58-бет).

Шу нарса аёнки, Амир Темур айниқса савдо ривожига алоҳида аҳамият берган. Унинг даврида бир кунлик карвон йўлида барча шароитлар муҳайё этилган (карвонсарой, от, ем-хашак, озиқ-овқат, сув бўлган, сардобалар қурилган), [illegible] эса қаттиқ жазолар [illegible].

«Софдил кишилар - саййидлар ва фозилларга даргоҳим доимо очиқ эди», - дейилади «Тузуклар»да, - чунки бу инсонлар мамлакат ривожида устундирлар. Шундай факт маълумки, Амир Темур Шом (ҳозирги Сурия) юртини олганда (1401й), асирликка таниқли олим Ибн Холдун тушади. Унинг олимлигини билгач, суҳбатлашиб қўйиб юборади. Бу далил соҳибқироннинг олиму фузалоларга бўлган ҳурматининг ёрқин намунасидир.

Абдухалил РАЗЗОҚОВ,
профессор.

ҒОЛИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Одатдагидек, бу йил ҳам Тошкент шаҳрига турли вилоятлардан умумтаълим фанлари бўйича мусобақалашиш учун олимпиада ғолиблари келишди. Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси олимпиада ғолибларини Тошкентнинг энг гўзал масканлари билан таништириш, фанлар бўйича мусобақалар орасида турли маданий тадбирлар ўтказишни режалаштирган эди.

Унга мувофиқ дастлаб енгил саноат ва тўқимачилик институти профессор-ўқитувчилари билан учрашув бўлиб ўтди. Унда институт ректори, техника фанлари доктори, профессор Х.Алимова ҳамда институтнинг профессор-ўқитувчилари иштирок этишиб, бу ерда тайёрланаётган мутахассислар мамлакатимизнинг турли жабҳаларида меҳнат қилаётганликлари ҳақида гапириб бердилар.

Ана шундай тадбирлар Тошкент автомобил йўллари, Шарқшунослик институтларида ҳам бўлиб ўтди.

Сўнгра олимпиада ғолиблари Темурийлар тарихи Давлат музейи ва Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейи экспонатлари билан танишдилар.

Шунингдек, Аброр Ҳидоятов номли Ўзбек Давлат драма театрининг «Чача» спектаклини томоша қилдилар.

Куни-кеча республика таълим марказида олимпиада ғолибларини мукофотлаш тадбири ўтказилди. Халқ таълими вазирининг биринчи ўринбосари Й.Саиджонов уларни қутлаб, Олий ўқув юртларида ҳам ана шундай ютуққа эришишларини тилади.

Таълим марказига келган ҳомий ташкилотлар, Россия, Тожикистоннинг Ўзбекистондаги элчихонаси вакиллари ҳам ғолибларга ўз совғаларини топширдилар.

Й.АХМЕДОВ.
Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси бош мутахассиси

Самарқанд вилоятининг Нарпай туманидаги Алишер Навоий номли мактаб нафақат туманда, балки вилоятда ҳам пешқадам ҳисобланади. Мазкур педагогик жамоага 27 йилдан буён ёшларга таълим-тарбия бериб келаётган Назира Омонова етакчилик қилмоқда.

Суратда: халқ маорифи аълочиси Н.Омонова шогирдлари даврасида.

А.ШАРИПОВ олган сурат.

Қилмиш-қидирмиш

ЎҒРИГА ДЎЗАХ АЗОБИ

Тулки ҳайвонлар ичида энг айёри ҳисобланади. Бироқ,у ҳам нафс деган балодан мосуво эмаски,унинг измига бўйсунган маҳалда ўз ҳунарини кўрсатолмай қолади. Бухоро вилоятининг Пешку туманида яшовчи икки нафар шахс айёрликда ўн тулкини ипсиз бойлаб кетамиз ,дея ўғриликка қўл уришди. Ярим кечаси хонадонларга ўғриликка тушишиб, қимматбаҳо кийим-кечаклар, радио,видео аппаратуралар ва тикув машиналари сингари буюмларни ўмаришиб,катта даромад қилмоқчи бўлишди. Аммо ,қорлар ёғиб излар босилган бўлсада, уларнинг қалбларга қайғу солиб кетган қилмишларининг оқибати кўпларни сарсон-саргардон қилиб қўйди. Ҳалол меҳнати,пешона тери эвазига топган мулкидан айрилиб қолган фуқаролар бирин-кетин ички ишлар идорасига келишиб, ўғирланган молларни топиб беришда милиция ходимларидан ёрдам сўрашди.

Дастлабки ўғриликни улар 1997 йилнинг 21 ноябрдан 22 ноябрга ўтар кечаси Пахтаобод жамоа хўжалигида яшовчи Эркин Қозоқов уйидан бошлашди. Хонадондан ўша вақтдаги пул билан ҳисоблаганда 52 минг сўмлик турли хилдаги рўзғор буюмларини олиб кетишди. Осонгина қўлга киритилган бойлик уларни яна бу ишни давом эттиришга ундади. Кейинги ўғрилик орадан кўп ўтмай Баҳодир Турсуновнинг уйида содир бўлди. Хонадондан яна шунча миқдордаги буюмлар ўғирлаб кетилди.

Юз минг сўмликдан зиёд молни ўмарган бу кимсалар оғзи қулоғида, бир-бирига «Иби, жўражон, каллани ишлатсак, белни оғритмасдан ҳам мўмай пул топсак бўларкану» деб, яна янги ўғирлик режасини туздилар.

Янги йилнинг биринчи ҳафтаси ўтгач, 1998 йилнинг 7 январдан 8 январга ўтар кечаси Дилором Савриеванинг уйидан 54 минг сўмликдан зиёд буюмлар, кийим кечаклар ғойиб бўлди. Ички ишлар бўлимида учинчи ариза пайдо бўлиб, уларнинг изларини топишга туртки берди.

Нафс бандалари эса қўлга киритилаётган ўлжалардан сармаст бўлишиб, қаноатни унутишди. Кўнгиллари бойваччароқ хонадонларни ўмаришни тусаб қолди. Шу мақсадда улар дастлаб бойваччароқ хонадонларни кузатишиб, уларга ўғирликка тушиш режасини туздилар. Кўп ўтмай Мирмуҳсин Отақуловнинг топган тутганидан 180 минг сўмликдан зиёд буюмлар уларнинг қўлида пайдо бўлди.

Қимматбаҳо буюмлардан кўзлари чақнаб, эсанкираб қолган бу тунги каламушлар бир бирига қараб, «Ўтган сафар учта хонадонни ўмариб чиққанимиз биргина Отақуловникидан олганимизга етмас экан, энди майда чуйдани қўяйлик», - деганча яна ўзига тўқ хонадонлар - тижорат билан шуғулланувчи фуқаролар ва бошқа-топармон-тутармон кишиларнинг уйларини «нишонга» ола бошлашди.

Навбатдаги уйдан 400 минг сўмлик буюмларни олиб чиқиб кетганини ҳеч ким сезмай қолди. Мушукдек сийпаланиб кириб, оҳистагина чиқиб кетган бу кишиларнинг сал кам ярим миллион сўмлик молни олиб чиқиб кетганларига кўплар қойил қолишдию, бироқ, хонадон эгаси Сирож Бозоров чидаб тура олмади. «Иби, ифлосларей, ахир мени нима деб ўйлопти улар, ярим миллион сўмлик молини ўғирлатиб жим ўтиради дептими, ҳоли ман уларни мелисага топтириб бир хунини кўрсатмасам»,- дедию милиция бўлимига келди.

Сирож Бозоровни ҳам бопладиг-а деб, ўзларича хурсанд бўлган бу кимсалар «из»ларини йўқотишни ҳам унутмадилар. Шу тариқа тунги овлар давом этиб, Уйбой қишлоғида яшовчи Ёрқул Жўраевнинг 17 минг Кусаравон қишлоқлик Ҳамза Ҳамроевнинг 82 минг Сариқунда деган жойда яшовчи Соҳиб Файзиевнинг 66 минг сўмлик буюмларини ҳам шилиб кетишди.

Устма-уст келаётган аризалар, ўғирликлар машмашаси вилоятга етиб борди. Вилоят ИИБ раҳбарияти туманга тажрибали ходимларни юборди. Куйган қалбларга малҳам қўйиш ниятида изқуварлар изсиз кетаётган «из»ларни топгандай бўлишди. Навбатдаги ўғирликда уларнинг қўлига мулк эмас, кишан тушди.

Бир эмас, балки ўндан зиёд хонадонда юз берган ўғирликларни яширган тунлар, ниҳоят, кунга алмашди. Тунги «из»лар кунда равшанлашиб, «улар»нинг кимлиги ойдинлашди. Кечалари кўчаларда санқиб, хонадонларда тимирскаланиб қиммат-қиммат кийимларни ва буюмларни ўмариб кетган Қурбон ўз баднафсининг қурбони бўлди. Ўз умрида эзгуликка эмас, ёвузликка йўлдош бўлган йўлдош қоронғу кечаларнинг бирида чоҳга қулади.

Айёрликда ўзларини устаси фаранг санаган Қурбон Муҳамедов ва Йўлдош Шоджонов ўз юртдошларининг 1,5 миллион сўмликка яқин мол-мулкини ўмаргани учун бири 17 йилга, иккинчиси 18 йилга озодликдан маҳрум этилди. Албатта, бу ўғрилар «из»ларини минг чандон яширишга уринсада, барибир ошкор бўлганидан ва қилмишига яраша жазо олганидан далолат беради. Бироқ, улар фарзандлар, ота оналар ва яқин қариндошлар қалбида ҳам бир «из» қолдириб кетишдики, буни улар ҳеч қачон ўчиролмаса керак. Айниқса, тўйдами, маъракадами, умуман қаерда бўлмасин, фалончи аканинг ўғри боласи, деган гап эшитилганда дил яраси янгиланади. Қолаверса, яна 17-18 йиллардан кейин ҳам ана у ўғрилар қамоқдан келибди, деган гап қулоққа чалинганда ушбу баднафс бандаларнинг исноддан ўзлари уялишмасада, уларни отам деб атаган фарзандлар, болам деб, чақирувчи ота оналар ва уларнинг ютуғидан қувониб, камчилигидан ташвишга тушувчи яқин қариндошлар бошларини қуйи солишлари турган гап.

Алалхусус, халқимиз ғарлик ва ўғирликни бежизга улкан айблар, гуноҳлар сирасига қўшмайди. Шу боис, ҳеч кимни ўғри деган ном зинҳор бадном қилмасин.

Ш. РЎЗИЕВ,
милиция капитани.

Диққат, янгилик!

Журналистлар учун диктофон

Голландиянинг жаҳонга машҳур «Филлипс» концернида Япониянинг «Сони» фирмаси билан ҳамкорликда чўнтакда олиб юриладиган янги диктофон ихтиро қилинди. Унинг олдингиларидан фарқи нутқ магнит тасмасига эмас, балки визит карточкаси катталигидаги эслаш микросхемасига ёзилади. Унинг эслаш қобилияти икки мегабайтга (1 мегабайт 20 дақиқа) тенг. Диктофонда тасма бўлмаганлиги учун уни харид қилиш, ўраш каби оворагарчиликларга ҳожат қолмайди. Микросхемадаги нутқнинг керакли жойини тезда топиш мумкин. Карточкани эса ҳар қандай компьютерга қўйиб, нутқ матнини қоғозга туширса ҳам бўлади. Ҳадемай, бу бежирим диктофон барча журналистларнинг эҳтиёжига айланса ажаб эмас.

Илҳом ШЕРМУХАМЕДОВ,
тайёрлади.

ТАШКИЛОТ

Қуйидаги тиббий ускуналарни ҳамда қишлоқ хўжалиги техникаси ва эҳтиёт қисмларни

СОТАДИ:

. 70х70 ҳажмли флюраграфия плёнкаси ва 30х40 ҳажмли рентген плёнкаси. ***Германия маҳсулоти.***

. 15 литрли фиксаж проявителлари. ***Россия маҳсулоти.***

. 105х55 ҳажмли полипропилен қоплари. ***Туркия маҳсулоти.***

. Металлқуймалар, занглмайдиган тунукалар, қувурлар, озиқ-овқат учун ишлатиладиган тунукалар, ***(консерва банка қопқоқлари учун)*** *«Т-170» русумли тракторлар, автогрейдерлар.*

«П-702» русумли лемех.

«Алоқа- 500» русумли ультратовушли диагностика аппаратлари (УЗД).

СОТИБ ОЛАДИ:

. «Прима» момиғи (вата) ва кунжут.

. Ўзаро ҳамкорликка асосланган барча таклифларни кўриб чиқади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Ғани Мавлонов кўчаси 52/2 - уй.
Тел: 342758, 344769, пейджер (067) 4184

АФЛОТУН ВАСИЯТЛАРИ.

Парвардигорнинг неъматларини унутма, ҳамма вақт бандалик вазифангни адо эт.

***

Ҳамиша ўрганиш ва ўргатиш билан машғул бўл.

***

Ёрдамингни аҳли илмдан аяма!

***

Аҳли илмнинг илмига қараб эмас, балки ишидаги амалига қараб муомала қил.

***

Кўп ўйлаб сўнг гапир, шу гапингга амал қил.

***

Ҳамманинг суюклиси бўл.

***

Тезда жаҳлинг чиқмасин, шу одатга одатланиб қолasan.

***

Сенга ҳожатманд бўлиб келган кишининг ҳожатини чиқаришга шошил, орқага ташлама, эртага нима бўлишини билмайсан-ку!

***

Кишининг бошига мусибат тушса ёрдамга шошил, лекин ёмон амали билан мусибатланган бўлса, уни ўз ҳолига қўй, токи жазосини тортсин.

Форсчадан М.АБДУЛЛАЕВ таржимаси.

«Ишонч» ва «Ишонч-Доверие» газеталари жамоаси Бош муҳаррир ўринбосари Чори Латиповга падари бузруквори

ТОШМУРОД ОТАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши ҳузуридаги Курортлар бошқармаси «Ниҳол» санаторийсининг Бош шифокори

Абдулбосит Раҳимович Деҳқоновнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан унинг оиласига чуқур таъзия изҳор этади.

Муассис: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

ИШОНЧ

Бош муҳаррир: Мирғиёс ҚАЮМОВ

ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78

БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79.
Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият - 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш - 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ-56-85--66.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-83-01. Наманганда - 6-22-10. Самарқандда - 35-64-24. Фарғонада - 24-58-43. Урганчда - 6-03-40. Қаршида - 5-19-11. Қумқўрғонда - 54-3-58.

Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи; 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Босишга топшириш вақти — 21.00
Топширилди 22.00

Буюртма Г— 0200. Нусхаси — 18.090.

1 2 3 4 5 6